

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยนี้มุ่งหวังเพื่อค้นหาแนวทางในการสอดประสานวิถีไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น และความเชื่อมโยงระหว่างภาคการเกษตร ความหมายของพื้นที่ (Sense of Place) การจับคู่ศิลปะ อาหารด้วยศาสตร์และศิลปะการแสดง และการนำเสนออาหารเพื่อเป็นตัวอย่างในการออกแบบ ประสบการณ์ให้เข้าถึงเรื่องราว ประสาทสัมผัส และลีลาที่น่าสนใจ นอกจากนี้การเพิ่มมูลค่าในแหล่งท่องเที่ยวแล้ว อาหารไทยยังสามารถเพิ่มคุณค่าของอัตลักษณ์ท้องถิ่นที่สามารถแสดงออกผ่านศิลปะ บนจานอาหารได้ การสืบค้นเกิดจากรอบแนวคิด 3 เสาหลักของวิถีไทย ความเป็นไทย คือ ธรรมชาติ ชีวิต และศิลปะ ซึ่งถือเป็นกรอบแนวคิดวิจัยในการศึกษาระดับปริญญาโทศึกษาใน 3 พื้นที่ แบ่งตามเกณฑ์ของการเข้ามาซึ่งทุนนิยม และระดับการพัฒนาการท่องเที่ยว อันได้แก่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม และชุมชนบ้านไร่กองขิง จังหวัดเชียงใหม่ โครงการวิจัยนี้ค้นพบ กระบวนการออกแบบบนฐานรากของชุมชน (Community-based Design) ซึ่งประกอบด้วย การสืบค้น (Content) ร้อยเรียง (Concept) และออกแบบ (Design) เป็นแนวทางเชิงยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนวิถีไทยและสอดประสานในสินค้าและบริการท่องเที่ยว

คำสำคัญ: ศิลปะอาหาร, การท่องเที่ยวโดยชุมชน, การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์, การท่องเที่ยวเชิงศิลปะอาหาร, สันถวไมตรีแห่งอาหาร, การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

Abstract

This research aims to explore the linkages between agriculture, senses of place and how to create a pairing of food and local performing arts. Senses, stories and sophistication were all integrated into one plate. Thai food not only can increase the value of a destination, but also increase the value of local identity which could be expressed through art of food. A range of experts were consulted to formulate the 3 pillars of Thainess (Nature, Life and Art). This conceptual framework was used as an experiment tool to elicit how the three elements could be conceptualized within 3 selected areas. Using case study research approach, three selected areas (Chiangmai, Samuthsongkram and Baan Rai Gong Khing), representing 3 scales of tourism development and capitalism, were examined. The Community-based Design (CBD) framework comprising of content, concept and design, was discovered as guiding principles, offering strategies how Thai culture (Thainess) could be conceptualised and embedded into tourism.

Keywords: Art of Food, Community-based Tourism, Creative Tourism, Gastronomic Tourism, Gastro-diplomacy, Sustainable Tourism Development